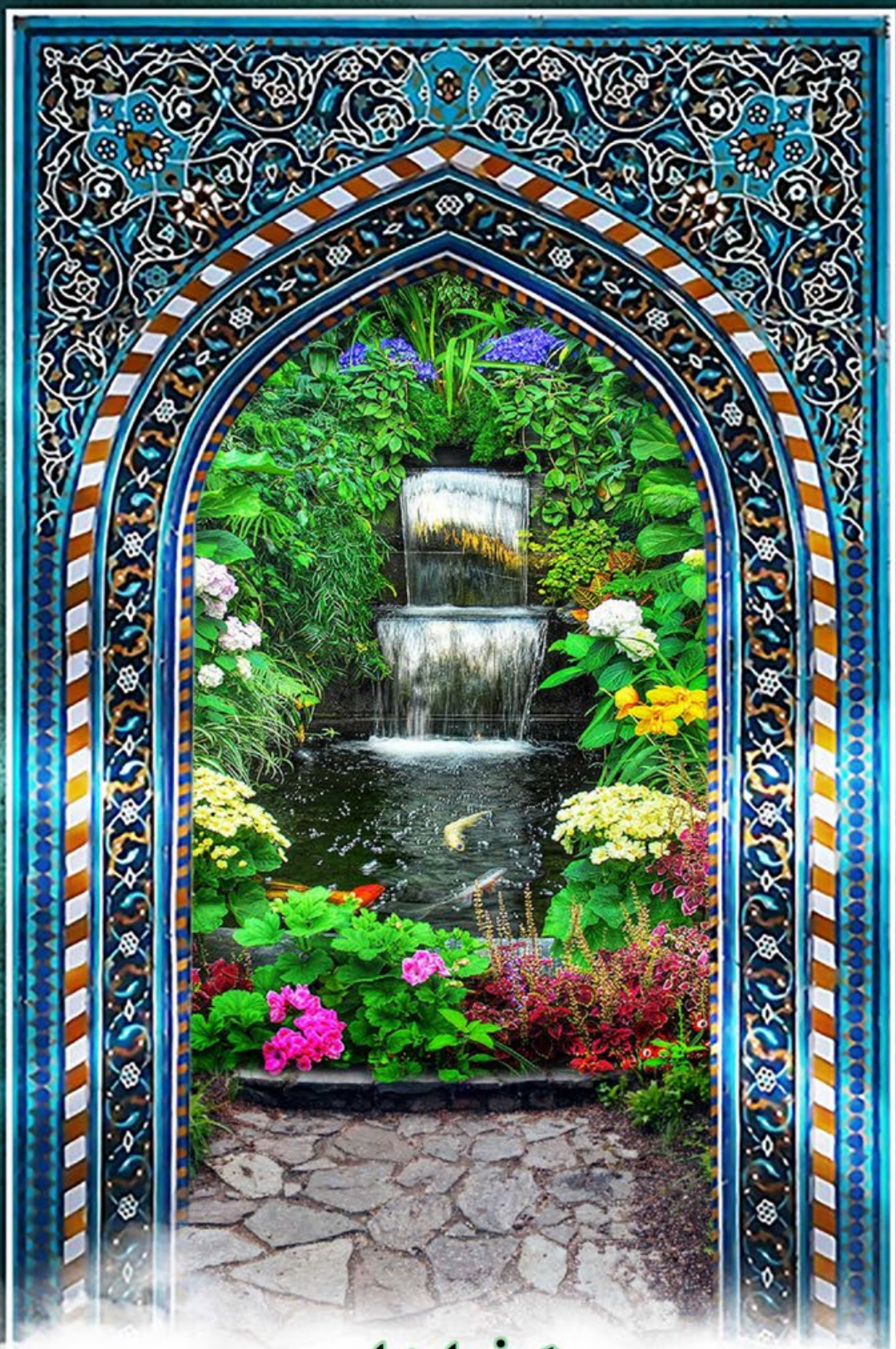

گفتارهای

مِنْصُورِ هَاشِمِی خراسانی

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

موضوع:

احکام؛ نماز

بسم الله الرحمن الرحيم

چهار گفتار از آن جناب درباره‌ی احکام نماز مسافر

۱. أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَبِيبٍ الطَّبْرِيُّ، قَالَ: سَمِعْتُ الْمَنْصُورَ يَقُولُ: مَنْ خَرَجَ مِنْ مِصْرِهِ بَيَاضَ يَوْمٍ فَهُوَ مُسَافِرٌ، قُلْتُ: أَرَأَيْتَ إِنْ رَجَعَ إِلَى مِصْرِهِ قَبْلَ الْغُرُوبِ؟ قَالَ: لَا سَفَرَ أَقَلُّ مِنْ بَيَاضِ يَوْمٍ فَإِنْ خَرَجَ يَقْصِدُ ذَلِكَ فَهُوَ مُسَافِرٌ، قُلْتُ: الرَّجُلُ يَذْهَبُ بِالطَّيَّارَةِ مِنَ الْمَشْرِقِ إِلَى الْمَغْرِبِ ثُمَّ يَرْجِعُ قَبْلَ الْغُرُوبِ، أَلَيْسَ هُوَ مُسَافِرًا؟ قَالَ: مَنْ خَرَجَ مِنْ مِصْرِهِ مَسِيرَةَ يَوْمٍ فَهُوَ مُسَافِرٌ، قُلْتُ: وَمَا مَسِيرَةُ يَوْمٍ؟ قَالَ: مَا يَسِيرُ فِيهِ أَهْلُ مِصْرِهِ، قُلْتُ: ثَمَانِيَّةٌ فَرَسًا؟ قَالَ: مَا يَسِيرُ فِيهِ أَهْلُ مِصْرِهِ.

ترجمه‌ی گفتار:

عبد الله بن حبيب طبری ما را خبر داد، گفت: شنیدم منصور می‌فرماید: هر کس از شهر خود یک روشنایی روز بیرون رود مسافر است، گفتم: اگر پیش از غروب به شهرش بازگردد چگونه؟ فرمود: سفری کمتر از یک روشنایی روز نیست، پس اگر به قصد آن بیرون رود مسافر است، گفتم: (امروزه) یک کس با هواپیما از مشرق به مغرب می‌رود، سپس پیش از غروب باز می‌گردد، آیا او مسافر نیست؟ فرمود: هر کس از شهر خود به مقدار یک روز راه بیرون رود مسافر است، گفتم: یک روز راه چه مقدار است؟ فرمود: مقداری که اهل شهر او در آن سیر می‌کنند، گفتم: هشت فرسخ؟ فرمود: مقداری که اهل شهر او در آن سیر می‌کنند.

شرح گفتار:

از این گفتار دانسته می‌شود که ملاک تحقق «سفر» در نظر آن جناب، مدت خروج از شهر است، نه مسافت آن، ولی مسافت پیموده شده در خارج شهر هرگاه به اندازه‌ای زیاد باشد که معمولاً در سفر پیموده می‌شود، «سفر» صدق می‌کند و مسافتی که معمولاً در سفر پیموده می‌شود، در زمان‌ها و مکان‌های مختلف متفاوت است و با مراجعه به عرف دانسته می‌شود. بنابراین، در زمان و مکانی که بیشتر سفرهای مردم با اسب و شتر انجام می‌شود، مسافتی که معمولاً در یک روز با اسب و شتر پیموده می‌شود ملاک است و آن ۸ فرسنگ معادل ۴۳ کیلومتر است.

که کاروان‌های قدیم به طور معمول در روشنایی روز (بیاض یوم) طی می‌کردند تا با رسیدن شب در جایی منزل کنند، ولی در زمان و مکانی که بیشتر سفرهای مردم با اتوبوس و قطار انجام می‌شود، مسافتی که معمولاً در یک روز با اتوبوس و قطار پیموده می‌شود ملاک است و آن بسیار بیشتر است و شاید از ۱۱۰ فرسنگ معادل ۶۰۰ کیلومتر با احتساب سرعت متوسط در اتوبوس‌ها و قطارهای بین شهری تجاوز کند؛ هر چند تعیین دقیق این مسافت خالی از عسر و حرج نیست و از این رو، ضرورتی ندارد و تعیین تقریبی آن کافی است؛ چنانکه از گفتار دیگر آن جناب دانسته می‌شود:

۲. أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الشَّيرَازِيُّ، قَالَ: سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنِ الْقَصْرِ الصَّلَاةِ، فَقَالَ: إِذَا كُنْتَ عَلَى سَفَرٍ فَقَصِّرْ، قُلْتُ: عَلَى أَيِّ سَفَرٍ؟ قَالَ: إِذَا سَافَرْتَ بِيَاضَ يَوْمٍ فَقَصِّرْ، قُلْتُ: فِي أَيِّ مَسَافَةٍ؟ قَالَ: إِذَا سَافَرْتَ مَسِيرَةَ يَوْمٍ فَقَصِّرْ، قُلْتُ: وَمَا مَسِيرَةُ يَوْمٍ؟ فَعَضِبَ وَقَالَ: وَاللَّهِ مَا خُضْتُ إِلَّا كَمَا خَاصَ بَنُو إِسْرَائِيلَ إِذْ قَالَ لَهُمْ مُوسَى إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً!

ترجمه‌ی گفتار:

محمد بن ابراهیم شیرازی ما را خبر داد، گفت: از منصور درباره‌ی قصر کردن نماز پرسیدم، پس فرمود: هرگاه در سفری بودی قصر کن، گفتم: در چه سفری؟ فرمود: هرگاه به مدت یک روشنایی روز سفر کردی قصر کن، گفتم: در چه مسافتی؟ فرمود: هرگاه به مسافت یک روز راه سفر کردی قصر کن، گفتم: مسافت یک روز راه چیست؟ پس به خشم آمد و فرمود: به خدا سوگند فرو نرفتید مگر چونان که بنی اسرائیل فرو رفتند هنگامی که موسی به آنان گفت خداوند شما را امر می‌کند که گاوی را ذبح کنید!

۳. أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَلْخِيُّ، قَالَ: سَأَلْتُ الْمَنْصُورَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا﴾^۱، لِمَاذَا يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشْرًا؟ قَالَ: لِأَنَّ عَشْرَةَ أَيَّامٍ أَكْثَرُ السَّفَرِ يُقَصِّرُ فِيهَا الصَّلَاةُ وَيُفْطِرُ فِيهَا الصَّوْمُ فَمَنْ زَادَ عَلَيْهَا فَهُوَ مُقِيمٌ فَيَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ كَانُوا مُسَافِرِينَ فِي الدُّنْيَا غَيْرَ مُقِيمِينَ! قُلْتُ: فَلِمَاذَا ﴿يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا﴾^۲؟ قَالَ: لِأَنَّهُ أَقَلُّ السَّفَرِ وَلَا يَكُونُ سَفَرٌ أَقَلَّ مِنْ يَوْمٍ! قُلْتُ: اللَّهُ أَكْبَرُ! أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أُوتِيتَ الْحِكْمَةَ وَفَصَلَ الْخُطَابِ!

ترجمه‌ی گفتار:

عبد الله بن محمد بلخی ما را خبر داد، گفت: از منصور درباره‌ی سخن خداوند بلندمرتبه پرسیدم که می‌فرماید: «(گناه کاران در روز قیامت) میان یکدیگر نجوا می‌کنند که جز ده روز درنگ نکردید»،

۱. طه / ۱۰۳

۲. طه / ۱۰۴

چرا می‌پندارند که جز ده روز درنگ نکردند؟! فرمود: برای اینکه ده روز حداقل سفر است، نماز در آن شکسته و روزه در آن افطار می‌شود، پس هر کس بر آن بیفزاید او مقیم است، پس آنان می‌پندارند که در دنیا مسافر بوده‌اند نه مقیم! گفتم: پس چرا «نیکوکارترین آنان می‌گویند که جز یک روز درنگ نکردید»؟! فرمود: برای اینکه یک روز حداقل سفر است و هیچ سفری کمتر از یک روز نیست! گفتم: الله اکبر! شهادت می‌دهم که به تو حکمت و گفتار فیصله کننده داده شده است!

۴. أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الطَّلَقَانِيُّ، قَالَ: سَمِعْتُ الْمُنْصُورَ يَقُولُ: لَيْسَ لِلظَّالِمِ قَصْرُ صَلَاةٍ وَلَا إِفْطَارُ صَوْمٍ وَلَا اضْطِرَارٌ فِي مُحْمَصَةٍ وَلَا كِذْبٌ فِي مَصْلَحَةٍ وَلَا تَقِيَّةٌ فِي خِيفَةٍ، قُلْتُ: لِمَاذَا؟ قَالَ: لِأَنَّهَا رَحْمَةٌ وَلِلظَّالِمِ اللَّعْنَةُ!

ترجمه‌ی گفتار:

احمد بن عبد الرحمن طالقانی ما را خبر داد، گفت: شنیدم منصور می‌فرماید: برای ظالم نه شکستن نمازی و نه خوردن روزه‌ای (در سفر) و نه اضطراری در مخمصه و نه دروغی در مصلحت و نه تقیه‌ای در بیم است، گفتم: برای چه؟ فرمود: برای اینکه آن‌ها رحمت‌اند و برای ظالم لعنت است!

شرح گفتار:

برای خواندن شرح این گفتارهای نورانی، به پرسش و پاسخ ۲۶۲ مراجعه کنید.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالى

صفحه توییتر پایگاه

صفحه اینستاگرام پایگاه

صفحه کانال تلگرام پایگاه

صفحه فیسبوک پایگاه

لینک مطالب آئین

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.